

Oppilas- ja opiskeluhuollon ohjausryhmän muistio

19.5.2021 kello 13.00- 15.00

Paikka: Teams- kokous

Kokouksen puheenjohtaja: Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa

Sihteeri: Sari Poropudas, eo-koordinaattori

Juha Pätsi, apulaisrehtori Hirsikampus

Jussi Kolu, rehtori Lakari

Anne Punkeri, rehtori Kipinä - estynyt

Annika Mattinen, rehtori Hirvaskoski

Mari Laakkonen, rehtori Syöte

Elina Jylhänlehto, rehtori Sarakylä

Markku Rajala, lukio - estynyt

Riitta Jaakola, varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Meri Malmberg, sosiaalityöntekijät

Kaija Kehusma-Lehtola, palveluohjaaja

Tuula Tolkkinen, palveluesimies – estynyt

Hanna Illikainen, vastaava kuraattori

Sari Nieminen, terveydenhoitaja

Pirjo Suvanne, IA/IP

Juha Mertala, etsivänuorisotyöntekijä

Kaisu Möttönen, OSAO

1. Edellisen kokouksen muistio

Keskustelua asiasta:

Muistio hyväksyttiin muutoksitta. Sari Poropudas kertoi, että järjestyssäännöt ovat koulukohtaisesti käsitelty, mutta niistä ei ole tehty vielä yhteenvetoa kuntakohtaiseen oppilas- ja opiskeluhuoltosuunnitelmaan.

2. Oppilashuollon ja oppimisen tuen arviointi lukuvuonna 2019-2020 (Sari Poropudas)

Oppilashuollon arviointi on toteutettu Forms-lomakkeella, joka on lähetty kouluille viikolla 17. Koulukohtaiset arvioinnit ja yhteenvedot käydään kokouksessa läpi.

Keskustelua asiasta:

Sari Poropudas kertoi, että yhteisöllisen oppilashuollon arviointimenetelmistä Kouluterveyskyselyitä ja Move-mittauksia on käytetty kaikilla kouluilla. Hirsikampuksella ja Lakarin koululla on ollut käytössä myös Koulun hyvinvointiprofiili.fi –kysely. Hirsikampuksella on tehty myös Kiva –kysely. Lukiossa on ollut käytössä Opintokamu –kysely. Myös muita kyselyitä on kouluilla käytetty.

Kuntakohtaisia yhteisöllisen oppilashuollon tavoitteita ovat olleet Kiva-koulutoiminta, Liikkuva koulu – toiminta, kouluruokailun kehittäminen, oppilaiden ja huoltajien osallisuuden lisääminen sekä kerhotoiminnan kehittäminen.

Yhteisöllisen oppilashuollon tavoitteiden toteutumista on arvioitu kouluilla seuraavasti:

- Hirvaskoskella Kiva-koulu toimii hyvin ja muut osa-alueet toimivat, mutta ovat vielä kehittämisvaiheissa.
- Hirsikampuksella Kiva-koulu, oppilaiden osallisuuden lisääminen ja kerhotoiminta toimivat hyvin. Liikkuva koulu ja huoltajien osallisuuden lisääminen ovat kehittämisvaiheessa.
- Lakarin koululla kerhotoiminta toimii hyvin ja muut osa-alueet ovat kehittämisvaiheessa.
- Kipinän koululla kouluruokailu, huoltajien osallisuus ja kerhotoiminta toimivat hyvin. Liikkuva koulu – toiminta ja oppilaiden osallisuuden lisääminen ovat alkuvaiheessa.

- Syötteellä kouluruokailu toimii hyvin ja Kiva –koulu toiminta on alkuvaiheessa. Liikkuva koulu, oppilaiden osallisuuden lisääminen, huoltajien osallisuuden lisääminen ja kerhotoiminta ovat kehittämissivaiheessa.
- Sarakylässä kouluruokailu toimii hyvin. Kiva koulu –toiminta on alkuvaiheessa. Liikkuva koulu- toiminta, oppilaiden osallisuuden lisääminen, huoltajien osallisuuden lisääminen ja kerhotoiminta ovat toimivat, mutta vaativat vielä kehittämistä.

Koulukohtaisia oppilas- ja opiskelijahuoltoryhmän kokouksia on pidetty muualla paitsi Syötteellä. Ryhmät ovat olleet moniammatillisia, missä on ollut mukana kuraattori ja terveydenhoitaja. Pääsääntöisesti mukana on ollut myös oppilaiden ja huoltajien edustus. Tässä on kuitenkin vielä kehitettävää joillakin kouluilla. Sidosryhmistä mukana kokouksissa on ollut myös nuorisotyöntekijät ja etsivät.

Yksilökohtaisen oppilashuollon toimintamalleissa epäselvyyttä vielä Syötteellä ja Kipinässä. Palautteen mukaan haasteita toiminnassa aiheuttanut työntekijöiden vaihtuvuus koululla.

Kuntakohtainen oppilas- ja opiskeluhuoltosuunnitelma on ollut käytössä kaikilla kouluilla.

Opettajat ovat oppineet ohjaamaan oppilaita yksilökohtaisen oppilashuollon piiriin, mikä on hyvä asia. Kaikilla kouluilla on pidetty yksilökohtaisia oppilashuoltopalavereita. Palavereiden määrä on osittain sidoksissa koulun oppilasmäärään. Näin ollen Lakarilla ja Hirsikampuksella on pidetty oppilashuoltopalavereita eniten. Näillä kouluilla on myös eniten tehostetun ja erityisen tuen oppilaita. Hirvaskosken koululla on oppilasmäärään suhteutettuna paljon tukea tarvitsevia oppilaita. Yläkoulussa oppilashuoltopalavereiden määrä on kasvanut edellisestä vuodesta. Myös lukiossa tuen tarve on lisääntynyt viime vuodesta ja oppilashuoltopalavereita pidetty.

Kaikilla kouluilla arvioitiin, että kuraattori- ja psykologin palveluita tarvittaisiin lisää. Tilanne on ollut sama jo useamman vuoden. Terveystenhoitajan palveluita tarvittaisiin lisää Hirvaskoskelle ja Lakarin koululle. Oppimisen tuen resursseja ja erityisopettajan tunteja tarvittaisiin lisää Hirvaskoskelle ja Lakarille. Lakarin koulun rehtori Jussi Kolu toi esille, miten tärkeää on saada päteviä erityisopettajia kouluille.

Todettiin, että yhteisenä kehittämiskohteena oppilashuollossa on yhteistyö sosiaalipalveluiden kanssa.

3. AP/IP – toimintasuunnitelman päivityksen esittely (Pirjo Suvanne)

AP/IP –koordinaattori Pirjo Suvanne, AP/IP – vastuunohjaaja Päivi Pudas ja erityisopetuksen koordinaattori Sari Poropudas ovat päivittäneet AP/IP- toimintasuunnitelmaan. Pirjo Suvanne esittelee päivitettyt osiot kokouksessa.

Keskustelua asiasta:

Pirjo Suvanne kertoi, että toimintasuunnitelmaa on päivitetty lukuvuoden aikana vastaamaan nykyisiä tarpeita. Suunnitelman termistöt on muutettu vastaamaan tätä päivää. Tiedonkulkuun koulun ja AP/IP – toiminnan kanssa on tehty tarkennuksia. Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen jatkuu edelleen. Uutena toimintana osalle kouluista muodostetaan AP/IP- toiminnan ohjausryhmä, joka linjaa toimintaa kouluilla. AP/IP- toimijoita pyritään huoltajien suostumuksella osallistamaan yksilökohtaiseen oppilashuoltoon.

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa mietti, onko tulevana syksynä tulossa muutoksia iltapäiväkerhojen välipaloihin kaupungin talousohjelman perusteella. AP/IP- koordinaattori Pirjo Suvanteen mukaan laissa lukee, että kerholaisille on taattava runsas välipala. Juha Holappa totesi, että asiassa toimintaan tietenkin lain mukaan.

Kokouksessa myös mietittiin, että onko esikoululaisia jäänyt iltapäiväkerhon ulkopuolelle, koska he eivät ole ensisijaisia valinnassa. Pirjo Suvanne kertoi, että toimintaan hakevia esikouluikäisiä ei ole jouduttu jättämään toiminnan ulkopuolelle tähän mennessä.

Lakarin rehtori Jussi Kolu kertoi, että Lakarin koululla on koulunkäynnin ohjaajille tarvetta iltapäivisin luokissa, joten iltapäiväkerhon puolelle on riittänyt vähemmän ohjaajia. Tämä puolestaan rajaa

toimintaan osallistuvien lasten määrää ja voi aiheuttaa haasteita esimerkiksi esikouluikäisten valinnassa.

Minimiraja ap/ip-ryhmän toteutumiselle on viisi oppilasta, joten pienillä kouluilla lapsia voi jäädä iltapäiväkerhon ulkopuolelle. Tällöin vanhemmat joutuvat järjestämään toiminnan päivähoidon kautta.

AP/IP- toimintasuunnitelma menee seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen, jossa saadaan päätös asiaan.

4. Päivitetty malli oppilashuollon palveluihin ohjaamiseksi (Hanna Illikainen)

Oppilashuollon henkilöstö on tehnyt yhteistyössä kouluntoimijoiden kanssa mallin, miten oppilas ohjautuu psykologin tutkimuksiin. Vastaava kuraattori Hanna Illikainen esittelee mallin kokouksessa. Mallista on tiedotettu kouluja jo aikaisemmin. Tavoite olisi, että kaikilla kouluilla toimitaan jatkossa tämän mallin mukaan.

Keskustelua asiasta:

Vastaava kuraattori Hanna Illikainen kertoi, että jatkossa oppilas ohjataan psykologin tutkimuksiin monialaisen oppilashuoltoryhmän kautta. Erityisopettaja tekee oppilaalle tarvittaessa luki- testit ja luokanopettaja toimintakykyarvioi.fi –kyselyn. Luokanopettaja/ erityisopettaja toimittaa pedagogiset asiakirjat psykologille huoltajan suostumuksella. Kuraattori/ terveydenhoitaja tekee lähetteen psykologin tutkimuksiin. Tiedot välittyvät lomakkeen kautta, josta käy ilmi monialaisen oppilashuoltoryhmän jäsenet sekä henkilöt, jotka osallistuvat palautepalaveriin. Hanna Illikainen kertoi, että toimintamallia on käyty yhdessä läpi sosiaalipuolen henkilöstön ja esimiesten kanssa.

Todettiin, että malli on erittäin selkeä ja tuo yhtenäistä linjaa toimintaan. Hanna Illikainen kertoi, että on tärkeää, että lähete tehdään koululta, jossa haasteet näkyvät. Lähetteen tekeminen kuitenkin lisää kuraattoreiden ja terveydenhoitajien työtä. Ohjaamisen malli liitetään kaupungin oppilashuoltosuunnitelmaan.

5. Sointu-hanke (Sari Poropudas)

Sari Poropudas kertoi, että Sointu – hanke on oppimisen tuen ja inklusion seutukunnallinen kehittämishanke. Hanke on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavusta 111 762,40 euroa. Seutukunnalliseen hankkeeseen kuuluvat Muhos, Liminka, Utajärvi, Raahe, Pudasjärvi ja Tyrnävä.

Hankkeen kautta on järjestetty koulutusta opettajille, koulunkäynninohjaajille ja oppilashuollon henkilökunnalle. Ensimmäinen koulutus antoi välineitä kohdata oppilaan haasteellista käyttäytymistä. Osa henkilökunnasta on osallistunut online –koulutukseen ja osa on katsonut koulutuksen tallenteena. Koulunkäynnin ohjaajille on mahdollistettu tallenteen katsominen työaikana Hirsikampuksella.

Huhtikuussa on alkanut Resetti – koulutus, johon on osallistunut opettajia Hirvaskosken koululta, Lakarin koululta sekä Hirsikampukselta. Koulutukseen on osallistunut myös molemmat kuraattorit sekä yksi koulunkäynninohjaaja. Terveystoimijalla olisi ollut myös mahdollisuus osallistua koulutukseen, mutta koronarokotukset estivät sen. Koulutuksen tavoitteena on selkeyttää ja vahvistaa moniammatillista yhteistyötä oppilashuollon ja lastensuojelun kanssa. Resetti-koulutus jatkuu ensi syksynä.

Sointu-hankkeen koulutukset jatkuvat syksyllä seuraavilla teemoilla: hyvinvoiva työyhteisö, vuosiluokkaan sitomaton opetus ja kouluakäymättömyys.

Hankkeeseen on haettu myös jatkorahoitusta, jonka saanti selviää kevään aikana.

Keskustelua asiasta:

Todettiin, että koululle tarjolla olevista verkkokoulutuksista voidaan lähettää jatkossa linkkejä myös lastensuojelun/ perheneuvolan puolelle katsottavaksi. Resetti- koulutukseen liittyy mahdollinen pilottikokeilu, johon on tehty alustavia suunnitelmia Hirsikampukselle, Lakarille ja Hirvaskoskelle. Sari Poropudas kertoi, että koulutuksessa mukana olleet opettajat toivoneet resurssia toiminnan jalkauttamiseen, koska se aiheuttaa lisätyötä. Juha Holappa kertoi, että mikäli hankerahoituksesta on mahdollista saada tukea, voisi sitä käyttää. Sari Poropudas totesi, että hankesuunnitelma ei sisällä resurssia toiminnan kehittämiseen käytännössä. Apulaisrehtori Juha Pätsi totesi, että kehittämistyö on mahdollista huomioida tva- pisteiden kautta. Kuraattori Hanna Illikainen esitti, että tietoa Resetti-koulutuksesta viedään tietoa myös perhepalveluihin esimerkiksi osastopalavereiden yhteydessä.

6. Pudasjärven kiusaamiseen puuttumisen malli (Annika Mattinen / Sari Poropudas)

Työryhmä, johon kuuluvat Liisa Kytölä, Jenny Tervo, Petra Berg, Mirja Laakkonen, Annika Mattinen ja Sari Poropudas, ovat laatimassa kiusaamiseen puuttumisen mallia Pudasjärvelle. Mallin tämän hetkinen suunnitelma esitetään kokouksessa.

Keskustelua asiasta:

Sari Poropudas esitteli kiusaamisen puuttumisen mallin. Mallissa on pyritty käyttämään pohjana kasvatustieteellisen keskustelun runkoa sekä Kiva-keskustelumallia. Uutena mallissa on kuraattorin tuen tarjoaminen sekä kiusaajalle että kiusatulle jo toisessa kasvatustieteellisessä keskustelussa. Kolmannessa kasvatustieteellisessä keskustelussa perheelle tarjotaan tukitoimena sosiaalihuoltolain mukaista palvelutarpeen arviointia. Jos huoltaja ei sitoudu koulun kanssa yhteisiin tavoitteisiin kiusaamisen lopettamiseksi tehdään koululta lastensuojeluilmoitus. Uutena toimintamallina esitetään myös toistuvan kiusaamisen seuranta. Jos oppilas on kiusaajana eri tapauksissa 3krt/v tai 4 krt/ 2v aloitetaan monialainen yksilöllinen oppilashuolto.

Mallissa ohjataan myös konsultoimaan lastensuojelua anonymisti, jos tilanne on epäselvä selvittelyvaiheessa. Palveluohjaaja Kaija Kehusmaa-Lehtola kommentoi, että hänen lisäkseen voi soittaa myös alueelliseen palveluohjaukseen, jos tarvitsee apua kiireellisessä konsultaatiossa tai häntä ei saa kiinni. Asia täydennetään suunnitelmaan.

Keskustelua tuli myös siitä, että milloin on kysymys kiusaamisesta ja milloin rikoksesta. Jos asiaan liittyy rikos, asia menee rehtorin johdolla selvitettäväksi. Poliisia voi käyttää aina myös konsultaatioapuna, jos tilanne on epäselvä.

Meri Malmberg täsmensi seksuaalirikosiin liittyviä käytänteitä. Hän kertoi, että ilmoitusvelvollisuus seksuaalirikoksen kohdalla on sillä, joka on asiasta kuullut. Tämä lisätään myös toimintamalliin.

Riitta Jaakola kertoi, että varhaiskasvatuksessa on tehty kiusaamisen ehkäisyn mallia ja yleistä mallia kiusaamisen lopettamiseen.

Kiusaamiseen puuttumisen malli liitetään kaupungin oppilashuoltosuunnitelmaan ja se vahvistetaan kunnanhallituksessa suunnitelman päivitetyn version hyväksynnän yhteydessä.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokouspäivä

Seuraava kokouspäivä 10.11 klo.13-15

Juha Holappa

puheenjohtaja
Opetus- ja sivistysjohtaja

Sari Poropudas
sihteeri
eo- koordinaattori